

آپدیت مرداد ۱۴۰۵

بررسی تله‌های تستی

نکات مهم

خلاصه

روانشناسی احساس و ادراک

ناشر: انتشارات دانشگاه پیام نور (محمودی پناهی شهری)

منبع اصلی دانشجویان: دانشگاه پیام نور

مناسب برای رشته‌های //
روانشناسی

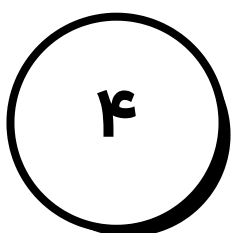
نویسنده جزوه //
تیم تالیف بژیک

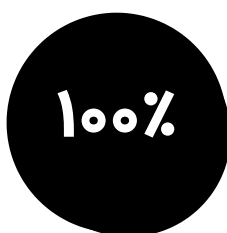
نوع فایل //
خلاصه میکرو طبقه‌بندی شده

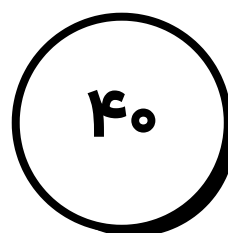
کیفیت //
تضمین ۱۰۰٪ مطالب

ساعت مطالعه

پوشش نکات

صفحه مفید

فصل اول: روانشناسی احساس و ادراک

✓ مغز، مهمترین وسیله آگاهی است و هیچ مفهومی در ذهن انسان شکل نمی‌گیرد مگر آنکه تماما یا بخشی از آن، از راه اندام‌های حسی تشکیل شود.

پروتاگوراس معتقد است بشر چیزی نیست مگر مجموعه‌ای پیچیده‌ای از حواس.

نخستین کتاب درسی روانشناسی به زبان انگلیسی، حواس و هوش نام داشته که الکساندر بین در سال ۱۸۵۵ نگاشت.

بیشتر کارهای نظری و عملی وونت، بنیانگذار آزمایشگاه روانشناسی نیز مربوط به احساس و ادراک است.

احساس: تجربیات اساسی و خامی بوده که حاصل محرک‌های مشخص و ساده فیزیکی است.

✓ احساس و فرایندهای حسی، نخستین تماس موجود زنده با محیط خود است.

✓ مغز، صرفا علائم الکتریکی خفیفی را که تکانه عصبی نام دارد، دریافت می‌کند و تحریک نقطه‌ای در پشت مغز، احساس نور و تحریک نقطه‌ای در کنار مغز، احساس صوت ایجاد می‌کند.

ادراک: تعبیر کردن، معنی و سازمان دادن به احساس می‌باشد و در واقع نمود آگاهانه اطلاعات حسی و محیط بیرونی است.

شناخت: عبارتست از کسب، ذخیره‌سازی، بازیابی، پردازش و استفاده از دانش و اطلاعات که ارتباط نزدیکی با ادراک دارد.

دامنه حواس

✓ زنبورها از طریق کیفیت از نور که قطبی شدن نام دارد، مسیر خود را پیدا می‌کنند.

✓ محیط فیزیکی انسان و حیوانات یکسان است اما محیط ادراکی حیوانات باهم و با انسان‌ها متفاوت است.

✓ دلیل اصلی اغلب سوانح هوایی، اشتباهات انسانی است.

ادراک، فرآیندی پیچیده و فعال است

✓ در فرآیند ادراک، مغز و حافظه، نقش مهمی دارند و ادراک، معمولا مستلزم فعالیتی از جانب ادراک‌کننده و فرآیندی فعال است که رفتار فرد، وابسته به ادراک وی است.

✓ این نکته چشم سالم است اما مغز قادر نیست پیام‌های بینایی را دریافت کند را اپیکارموس در سال ۴۵۰ پیش از میلاد دریافته بود و گفته بود: ذهن است که می‌بیند و می‌شنود، بقیه اندام‌ها نابینا و ناشنوا نیستند.

- ✓ اغلب مردم، در دامنه بهینه‌ای از اطلاعات، بهترین عملکرد خویش را به نمایش گذاشته و اگر اطلاعات حسی کمتر یا بیشتر از این دامنه مطلوب و بهینه باشد، عملکرد کاهش می‌یابد.
- ✓ توجه: این فایل رایگان نیست و منحصرًا برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی‌باشند و حرام و حق الناس می‌باشد.

نکته مهم: اگر دستگاه ادراکی را از اطلاعات حسی محروم کنیم، فرد برای خود اطلاعاتی می‌سازد که مصداق بیرونی ندارد. این تصورات درونی که در بیرون فرد وجود ندارد، خطای حسی نامیده می‌شود.

ضرورت مطالعه احساس و ادراک

- ✓ تحریک حسی بیش از حد، عملکرد فرد را ضعیف کرده و اثر مخربی نیز بر دستگاه عصبی می‌گذارد.
- ✓ آگاهی از توانایی‌ها و محدودیت‌های احساس و ادراک انسان، برای ارائه علائم در محیط به‌گونه‌ای که دیدن و شنیدن آن‌ها آسان باشد الزامی است.
- ✓ برای طراحی وسایل کمک حسی، فهم نحوه ادراک طبیعی، الزامی است.
- ✓ پیام‌های حسی زیر آستانه‌ای، بر عادات‌های خرید مردم تاثیر می‌گذارند.

روش‌های تحقیق در روانشناسی احساس و ادراک

- ✓ در بررسی‌های احساس و ادراک، بزرگسالان طبیعی، آزمودنی‌های معمولی تلقی می‌شوند.
- ✓ برای بررسی روند رشد احساس و ادراک، نوزادان، کودکان، جوانان و کهنسالان بررسی می‌شوند.
- ✓ از دیگر روش‌های بررسی، مطالعه پیامدهای برخی اختلالات و بیماری‌هاست.
- ✓ مطالعه اختلالات حواس و مشکلات عصبی، فرآیندهای سالم ادراک را مشخص می‌کند.
- ✓ بخش عظیمی از دانش ما از مبانی عصبی ادراک رنگ، حاصل مطالعه افرادی است که در ادراک رنگ مشکل دارند.

- ✓ یکی از روش‌های بررسی، استفاده از محرک‌های غیرمعمول و غلط‌انداز است که ساده‌ترین و متداول‌ترین این آزمون‌ها، محرک‌هایی است که موجب خطای ادراک می‌گردند.

دیدگاه‌های نظری در روانشناسی احساس و ادراک

- ✓ دیدگاه‌های نظری در مورد احساس و ادراک و شناخت، به فلاسفه یونان باستان و ۲۰۰۰ سال قبل باز می‌گردد.

دیدگاه زیست‌شناختی (راجر اسپری)

- ✓ مبتنی بر این فرض است که هر جنبه از ادراک، متناظر با یک تغییر فیزیولوژیایی بوده که برای بررسی ادراک، بایستی این فرایندهای فیزیولوژیایی را از هم متمایز و بررسی کرد.

- ✓ در این دیدگاه، توجه زیادی به مطالعه راه‌ها، واحدها و فرایندهای عصبی خاصی می‌شود که همزمان با تجربه‌های حسی واقع می‌شوند.
- ✓ تجربه‌های ادراکی، وابسته به عمل دستگاه عصبی است و ویژگی‌های فیزیولوژیایی و تشریحی دستگاه عصبی، چگونگی تجربه ادراکی ما را مشخص می‌کند.
- ✓ از نظر اسپری، تجربه ادراکی یکی از امکانات پردازش مغز بوده که توأم با فعالیت عصبی و شیمیایی است و کنش ادراکی مغز را نمی‌توان از فعالیت فیزیولوژیایی آن، متمایز ساخت.
- ✓ به اعتقاد وی، گرچه فعالیت‌های ذهنی از رویدادهای عصبی سرچشمه می‌گیرند اما کیفیت و تغییرات خاص خویش را دارند و طبق قوانین علت و معلولی خاص خود عمل کرده که متفاوت از قوانین فیزیولوژی اعصاب است.

دیدگاه ۲ گانه‌نگری (جان اکلس)

- ✓ این دیدگاه، برخاسته از نظر رنه دکارت، فیلسوف فرانسوی قرن ۱۷ است.
- ✓ طبق این دیدگاه، ادراک مانند هرگونه کنش ذهنی دیگر، حاصل مغز مادی نیست بلکه نتیجه فعالیت پدیده‌ای غیر مادی یعنی ذهن یا روح بوده که همزمان و همراه با فعالیت مغزی است.
- ✓ از دیدگاه آن‌ها، ادراک، مستقل از تغییراتی است که در مغز بوقوع می‌پیوندد.

دیدگاه تجربه‌گرایی (برکلی و جیمز)

- ✓ برکلی، تحت تاثیر تجربه‌گرایی است.
- ✓ طبق فلسفه تجربه‌گرایی، تجربه‌های حسی از طریق یادگیری باهم ترکیب شده و به ادراک، شکل می‌دهند.
- ✓ به اعتقاد جیمز که یکی از تجربه‌گرایان است، دنیای ادراکی نوزادان، اشفته و درهم ریخته است و از طریق یادگیری، منظم و منسجم می‌شود.
- ✓ طبق تجربه‌گرایی، ادراک، چیزی بیش از ترکیب اطلاعات حاصل از اندام‌های حسی بوده و آموخته‌ها و مفاهیم قبلی فرد در شکل دادن ادراک فعلی او موثر است.

دیدگاه ادراک مستقیم (گیبسون)

- ✓ تمام اطلاعات لازم برای ادراک، در محرک‌هایی که حواس را تحریک می‌کند، وجود دارد.
- ✓ گیبسون برخلاف تجربه‌گرایان (که معتقدند ادراک عمق حاصل یادگیری است) معتقد بود بدلیل سرشار بودن محرک‌ها از اطلاعات، ادراکات ما نیز غنی و نسبتاً کامل بوده و تجربه، نقش چندانی در آن ندارد.

دیدگاه پردازش اطلاعات

- ✓ این دیدگاه با رشد فناوری رایانه و علوم اطلاع‌رسانی، شکل گرفت و تنها یک نظریه نبوده بلکه زبان و جهت‌یابی خاصی در فرآیندهای روانشناختی است.
- ✓ این دیدگاه، تاکید ویژه‌ای برای محدودیت قابلیت‌های حسی قائل است.